SPIS RZECZY

zamieszczonych w Roczniku I—X »Czasopisma prawniczego i ekonomicznego« (Rok 1900—1909).

Ogłaszając obecnie na użytek czytelników »Czasopisma« Spis rzeczy, zawartych w dziesięciu jego rocznikach (1900—1909), pragniemy go poprzedzić paru słowami, wystosowanemi ze strony Redakcyi do życzliwych współpracowników i odbiorców pisma. Spis tego rodzaju jest bowiem zarazem wymownem sprawozdaniem z dziesięciu lat naszej pracy — a chociaż niewątpliwie w życiu społecznem, a nawet w życiu jednostki nie jest to okres długi, to jednak, o ile chodzi o egzystencyę naukowego wydawnictwa, wydaje się ten czas dostatecznym, aby uzasadnić prawo do poglądu wstecz na rezultaty osiągnięte. Zwłaszcza u nas, gdzie warunki wydawnictwa naukowego są tak trudne, gdzie może się ono oprzeć tylko na bardzo szczupłej terytoryalnej podstawie i gdzie dla tego nić naukowej pracy zwykła się rwać co chwila.

Redakcya, zaznaczając dziesiątą rocznicę istnienia »Czasopisma«, nie ma bynajmniej zamiaru korzystać z niej, aby przy tej sposobności odsłaniać przed czytelnikami trudności, z któremi prowadzenie naukowego wydawnictwa jest u nas połączone. Jeśli je podnosi, to tylko dla tego, aby złożyć podziękowanie tym wszystkim czynnikom, które zrozumiawszy całą doniosłość zadania pospieszyły jej z życzliwą pomocą i umożliwiły dziesięcioletnie wydawnictwo. A mamy tu na myśli nietylko dostarczenie nam pomocy materyalnej ze strony Senatu Akademickiego i Ministerstwa oświaty, ale także poparcie, użyczone naszemu wydawnictwu przez prezydyum Sądu wyższego w Krakowie.

Następnie należy się ze strony Redakcyi gorące podziękowanie tym wszystkim mężom nauki i praktyki, którzy na wezwanie nasze pospieszyli z chętnem współpracownictwem i dostarczyli szeregu prac, omawiających bądźto zagadnienia teoretyczne, bądź też doniosłe kwestye praktyczne, wysuwane przez życie. Przeglądając roczniki naszego czasopisma można śmiało stwierdzić, że całe nasze życie społeczne i prawnicze znalazło w nich swoje uwzględnienie. Wskazujemy tylko jako przykład na te liczne rozprawy, które z różnych punktów widzenia starały się ująć i zbliżyć do rozwiązania zagadnienia parcelacyi lub emigracyi, lub na szereg prac roztrząsających kwestyę ulepszenia administracyi i prawa skarbowego. Przypominamy tylko, że nie przeszły bez echa na szpaltach naszego czasopisma kwestye tak aktualne jak reforma prawa prasowego, reforma notaryatu, prawa naftowego, wzmocnienie ochrony czci, wprowadzenie magistratur pojednawczych, wydanie nowel do kodeksu cywilnego. Niejedna z tych rozpraw przyczyniła się niewątpliwie nietylko do

lepszego rozświetlenia sprawy, ale i do szybszego załatwienia jej w praktyce. Z radością może też redakcya podnieść, że mogła ogłaszać prace, nadsyłane jej z poza granic austryackiego zaboru, a wyjaśniające stosunki panujące w innych ziemiach polskich, przez co udało się nie zacieśniać programu i treści »Czasopisma« w granicach jednej tylko z naszych prowincyi. Jako na najchlubniejszy dowód tego może się zaś redakcya powołać na VII i VIII rocznik »Czasopisma«, mieszczące referaty i sprawozdania z obrad IV zjazdu prawniczego, którego zorganizowanie powierzono naszemu Komitetowi redakcyjnemu. Myśl przewodnia przyświecająca zjazdowi, polegająca na tem, aby kilka najważniejszych dla rozwoju narodowego kwestyi poddać ocenie z ogólnopolskiego stanowiska, znalazła w tych referatach i obradach swoje uwydatnienie, a trudne to zadanie udało się osiągnąć tylko dzięki nader życzliwej pomocy referentów i uczestników dyskusyi, pochodzących ze wszystkich ziem Polski.

Również z radością musi redakcya podnieść, spoglądając wstecz na ubiegłe dziesięciolecie, że udało jej się wciągnąć w szereg swoich współpracowników nietylko same siły wypróbowane, nietylko nazwiska otoczone powszechnem uznaniem na polu pracy naukowej, ale także liczne siły młode i początkujące, wchodzące dopiero w życie. Dla wielu z pomiędzy nich współpracownictwo w naszem »Czasopiśmie« było pierwszem polem otwierającem się do pracy, a niejedna z rozpraw, drukowana w tych dziesięciu rocznikach, stała się też pierwszym krokiem na zaszczytnej drodze naukowego lub praktycznego zawodu. Kilka z tych rozpraw zostało uznanych jako prace habilitacyjne, przez co została stwierdzoną ich głębsza naukowa wartość.

Zaznaczając wreszcie, że w dziale krytycznym staraliśmy się uwzględniać obok ważniejszych dzieł polskich także całość literatury naukowej na pewnem polu, dając obszerniejsze przeglądy jej rezultatów z kilku lat ostatnich, nie chcemy bynajmniej taić, że nie uważamy jeszcze całego naszego programu za wypełniony i osiągnięty. Pewne braki i luki, jakie w prowadzeniu pisma może zachodzą, tłomaczą się trudnymi niewątpliwie warunkami, wśród których każdej organizacyi naukowej przychodzi u nas działać — a usunięcie ich może następować tylko stopniowo w miarę utrwalania się egzystencyi pisma. Ufamy też, że za drugie lat dziesięć, zaznaczając znowu ich upłynięcie na kartach naszego »Czasopisma«, będziemy mogli stanąć z plonem jeszcze bogatszym, z organizacyą jeszcze lepiej wykończoną. Tymczasem zaś dziękując przyjaznym nam współpracownikom za dotychczasową pomoc, upraszamy ich o dalsze równie życzliwe poparcie w imię tego hasła, które nam wszystkim przyświeca: przez wiedzę i pracę do dobra społeczeństwa.

Redakcya.

I. Rzeczy ogólnej treści.

II. Historya prawa. Prawa ludów pierwotnych. Prawo rzymskie i kanoniczne. Filozofia prawa.

[1]) Cyfra rzymska początkowa oznacza rocznik »Czasopisma«; cyfra dalsza oznacza stronnicę.

III. Prawo cywilne i handlowe.

IV. Proces cywilny. Postępowanie niesporne.

V. Prawo karne i proces karny. Prawo prasowe.

VI. Prawo polityczne i administracyjne. Prawo międzynarodowe i prawo narodów.

VII. Gospodarstwo społeczne. Skarbowość. Statystyka.

VIII. Czwarty Zjazd prawników i ekonomistów polskich w Krakowie w roku 1906.

A) Referaty [zamieszczone w osobnym dodatku do Rocznika VII].

IX. Kronika i zapiski.